

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1To/40/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311010663
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8311010663.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom 22.07.2015 v trestnej veci proti obžalovanému G. P. pre pokus zločinu sexuálneho násillia podľa § 14 k § 200 ods. 1 Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 168/2011 zo dňa 16.01.2013 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému G. P. - nar. XX.XX.XXXX v V., okr. V., bytom bez prihlásenia V., L. X,

u k l a d á

podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., § 41 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/ Tr. zákona ú h r n ý trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a § 51 ods. 1 Tr. zákona mu výkon trestu podmiennečne o d k l a d á a ukladá probačný dohľad nad jeho správaním počas skúšobnej doby.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona stanovuje skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a/ Tr. zákona u k l a d á príkaz v priebehu skúšobnej doby nepriblížiť sa k poškodenej Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., I. X, na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydliá.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného G. P. za vinného zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona a pokusu zločinu sexuálneho násillia podľa § 14 ods. 1 k § 200 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 19.6.2007 okolo 14.00 hod. na parkovisku pri vstupnej bráne do areálu Chemesu, a. s., V., na ulici S. v V. chytil okolo ramien Y. R. a túto následne proti jej vôli sotil do osobného motorového vozidla, priviezol ju na sídlisko L. U. v V., Y. R. s ním z obavy o svoj život a zdravie išla do bytu na ulici W. č. XX v V.,

- dňa 19.6.2007 v čase okolo 14.20 hod. v spálni svojho bytu na ulici W. č. XX v V. si obv. G. P. obnažil spodnú časť tela, sadol si na Y. R., ktorá ležala na posteli, päšťami ju udieral do tváre, ťahal ju za vlasy a opakovane nútil k orálnemu styku, ku ktorému však nedošlo, pričom Y. R. utrpela pohmoždenie v oblasti ľavej očnénice, nosa a ľavej časti hlavy, teda zranenie, ktoré si vyžiadalo liečenie po dobu 7 dní,

Za to mu podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2, § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/, m/, § 38 ods. 2, §39 ods. 1, 3 písm. d/ Tr. zákona s použitím čl. 6 ods. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách v znení protokolu č. 11 uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona, § 51 ods. 2 Tr. zákona výkon uloženého trestu obžalovanému podmienične odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a/ Tr. zákona uložil obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej počas skúšobnej doby.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote okresný prokurátor odvolanie, ktoré následne aj písomne odôvodnil. Z dôvodov podaného odvolania vyplýva, že toto odvolanie smeruje len proti výroku o treste, ktorý bol obžalovanému uložený. Odvolateľ v odôvodnení odvolania uvádza, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, pokiaľ ide o obidva trestné činy a ak prijatiu vyhlásenia nemal pripomienky ani prokurátor, ktorý vyhlásenie navrhol aj prijať. V tomto smere, podľa jeho názoru, okresný súd nepochybil, pochybil však výrazne, pokiaľ ide o výrok o treste. V prípade, že by bol súd naozaj prihladol na všetky skutočnosti, ktoré v odôvodnení rozsudku uvádza (a na ktoré poukazuje aj odvolateľ v dôvodoch odvolania), ako okolnosti rozhodné pre výrok o treste, bol by určite dospel k záveru, že u obžalovaného G. P. neprichádza do úvahy výchovný účel trestu ako skôr represia. Jedná sa o osobu, ktorá už bola v minulosti súdne trestaná a taktiež o osobu, ktorá sa dopustila závažného zločinu obmedzovania osobnej slobody, ako aj pokusu zločinu sexuálneho násillia. Má za to, že trest odňatia slobody na dolnej hranici prípustnej trestnej sadzby pri § 200 ods. 1 Tr. zákona, t. j. trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom strázenia, by bol pre obžalovaného primeraný, pretože v danom prípade, s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, už neprichádza do úvahy uplatnenie asperačnej zásady. Podľa jeho názoru, v žiadnom prípade nemožno konštatovať, že trest odňatia slobody na dolnej hranici základnej trestnej sadzby za zločin sexuálneho násillia, je pre obžalovaného nespravodlivý a neprimerane prísny. Navrhol preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám uložil obžalovanému trest odňatia slobody pri dolnej hranici prípustnej trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, v zmysle ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Keďže odvolanie v danom prípade smerovalo len proti výroku o treste a krajský súd v posudzovanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, zameral svoju prieskumnú právomoc len na napadnutý výrok rozsudku.

Len pre úplnosť je potrebné uviesť, tak ako to napokon vyplýva aj z dôvodov napadnutého rozsudku i podaného odvolania, že vo vzťahu k výroku o vine v konaní pred súdom prvého stupňa, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, nebolo dokazovanie ani vykonávané, keďže obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 16.01.2013, potom, čo bol poučený v zmysle ustanovenia § 257 Tr. poriadku, urobil vyhlásenie o vine a potom, čo kladne zodpovedal na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. poriadku, okresný súd podľa § 257 ods. 6 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného a rozhodol, že dokazovanie vo vzťahu k výroku o vine vykonávať nebude. Vykonané boli teda len dôkazy vo vzťahu k výroku o treste.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmere prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery, ako aj možnosť nápravy. Konštatoval, že u obžalovaného boli zistené poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. l/, n/ Tr. zákona, teda okolnosť, že sa k spáchaniu skutku dobrovoľne priznal a jeho spáchanie oľutoval a okolnosť, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Ako priťažujúce okolnosti pričítal prvostupňový súd obžalovanému okolnosti uvedené v § 37 písm. h/ a § 37 písm. m/ Tr. zákona, teda okolnosť, že spáchal viac trestných činov a že už bol za trestný čin odsúdený. Ďalej prvostupňový súd poukázal na osobu obžalovaného, skutočnosť, že bol dvakrát trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T 91/2009 zo dňa 23.11.2011, ktorým mu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1To 14/2012 zo dňa 02.05.2012 bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj na hodnotenie osoby obžalovaného.

Poukazujúc na všetky tieto skutočnosti a aplikujúc ustanovenie čl. 6 ods. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11, ktorý zaručuje obvinenej osobe právo na spravodlivé súdne konanie vrátane uloženia spravodlivého trestu, dospel okresný súd k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe (tá je u najprísnejšie trestného činu, teda zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona stanovená v osobitnej časti vo výmere 5 až 10 rokov), by bolo pre obžalovaného nespravodlivé, neprimerane prísne, skôr kontraproduktívne ako účelné, a preto obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov, výkon ktorého mu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s probačným dohľadom a súčasne mu uložil aj obmedzenie spočívajúce v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydllia.

Aj keď sa krajský súd nestotožňuje so všetkými úvahami súdu prvého stupňa a chyby zistil aj v samotnom výroku o treste, so základom, ku ktorému prvostupňový súd dospel, teda, že účel trestu v danom prípade splní aj taký druh trestu a v takej výmere, ako ho v podstate uložil súd prvého stupňa, sa v základe stotožniť možno.

V prvom rade je potrebné uviesť, že okresný súd pri rozhodovaní nepostupoval správne a dôsledne už pri tom, keď obžalovanému pričítal priťažujúce okolnosti, ale ani pritom, keď mu priznal okolnosti poľahčujúce.

Je pravdou, že obžalovaný, ako to vyplýva z odpisu registra trestov, ale aj z pripojených spisov, má doposiaľ tri záznamy v registri trestov. Prvý je z roku 2006, kedy však bolo rozhodnutím okresného prokurátora Humenné zo dňa 05.10.2006 jeho trestné stíhanie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona podmiennečne zastavené, pričom obžalovaný sa v skúšobnej dobe osvedčil, čiže v tomto prípade odsúdený nebol. Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 38/2008 zo dňa 09.07.2009 bol uznaný za vinného pre prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmiennečným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov, ktorá bola potom predĺžená o 16 mesiacov, ako aj na trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu troch rokov. Uvedený skutok spáchal obžalovaný dňa 15.10.2007.

Rozsudkom zo dňa 23.11.2011 sp. zn. 2T 91/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1To 14/2012 zo dňa 02.05.2012 bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (trest vykonal 28.12.2012), ako aj trest zákazu činnosti na dobu 14 mesiacov. Skutok, pre ktorý bol odsúdený v tomto prípade, obžalovaný spáchal dňa 26.12.2009.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že skutky, pre ktoré bol obžalovaný uznaný za vinného vo veciach Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 38/2008 a 2T 91/2009 spáchal obžalovaný až po tom, čo spáchal skutok, pre ktorý bol uznaný za vinného napadnutým rozsudkom.

Za takejto situácie, teda nebolo možné obžalovanému ako priťažujúcu okolnosť pričítať okolnosť uvedenú v § 37 písm. m/ Tr. zákona, teda okolnosť, že už bol za trestný čin odsúdený. Pričítať by mu ju bolo možné len v tom prípade, ak by k odsúdeniu bolo došlo pred spáchaním skutku, o ktorom sa teraz rozhoduje.

Takisto sa, podľa názoru krajského súdu, nie je možné stotožniť ani s priznaním poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. n/ Tr. zákona, teda, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti. Priznanie uvedenej poľahčujúcej okolnosti sa viaže na aktívnu činnosť páchatela, ktorý svojím postojom napomáha tomu, aby bola jeho trestná činnosť rýchlejšie, resp. jednoduchším spôsobom objasnená, no toto v danom prípade nemožno konštatovať.

Už len uvedené zistenia, teda pochybenie prvostupňového súdu pri aplikácii vyššie spomínanej priťažujúcej či poľahčujúcej okolnosti vyvolala potrebu zrušenia napadnutého rozsudku a ďalšej nápravy uvedených chýb.

Pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností sa však ani po odstránení uvedených nedostatkov nemení, takže nebolo potrebné trestnú sadzbu upravovať v zmysle ustanovenia § 38 ods. 3 alebo 4 Tr. zákona.

Keďže obžalovaný bol uznaný za vinného z dvoch úmyselných trestných činov, ktoré sú obidva zločiny a ustálené ako samostatné skutky, bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zákona, podľa ktorého v takomto prípade sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody u trestného činu najprísnejšie trestného o jednu tretinu.

Najprísnejšie trestným, ako už bolo vyššie uvedené, je v danom prípade zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý je v osobitnej časti Trestného zákona stanovená sadzba vo výmere 5 až 10 rokov, to znamená, že hornú hranicu trestnej sadzby bolo potrebné zvýšiť o jednu tretinu, teda o 3 roky, 3 mesiace a 10 dní, čiže na 13 rokov 3 mesiace a 10 dní a trest ukladať v rámci takto upravenej trestnej sadzby.

Zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona (teda najprísnejšie trestný trestný čin, podľa ktorého je potrebné trest ukladať), však bol v danom prípade spáchaný len v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona.

Podľa § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona totiž môže súd znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela za prípravu na zločin alebo pokus trestného činu, ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatela neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Poukazujúc na okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na závažnosť pokusu, štádium, do ktorého konanie dospelo, ale aj osobu obžalovaného a dobu, ktorá od spáchania skutku uplynula, dospel krajský súd k záveru, že použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom by bolo neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, a preto po tom, čo zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, vo veci rozhodol sám a to tak, že obžalovanému podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/ Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov.

Pri ukladaní tejto výmery trestu bol totiž krajský súd obmedzený dolnou hranicou trestnej sadzby u trestného činu, ktorý bol dokonaný, teda u trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 2 Tr. zákona, u ktorého zákon v osobitnej časti stanovuje trestnú sadzbu na 3 až 8 rokov.

Ak totiž ukladá súd trest odňatia slobody za viac trestný činov podľa zásad uvedených v § 41 ods. 1, 2 Tr. zákona, z ktorých je najprísnejšie trestný trestný čin spáchaný formou pokusu môže s použitím § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona uložiť trest pod dolnú hranicu najprísnejšej trestnej sadzby aj bez podmienok uvedených v § 39 ods. 1 Tr. zákona, tento trest však nemôže byť uložený pod dolnú hranicu najprísnejšie trestného zbíehajúceho sa dokonaného trestného činu. Pod dolnú hranicu tejto sadzby by bolo možné trest uložiť v prípade splnenia podmienok uvedených v § 39 ods. 1 Tr. zákona.

V danom prípade by síce bolo možné uvažovať o splnení podmienok uvedených v § 39 ods. 1 Tr. zákona a to najmä, vzhľadom na dobu, po ktorú sa trestné stíhanie vedie, avšak podľa názoru krajského súdu, to nevyhnutné nie je, pretože trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s probačným dohľadom považuje za trest, ktorý zodpovedá kritériám pre ukládanie trestov uvedeným v § 34 Tr. zákona a trest, ktorým sa splní účel trestu sledovaný Trestným zákonom.

Keďže v zmysle ustanovenia § 51 ods. 2 Tr. poriadku je nevyhnutné uložiť súčasne aj obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu, stanovil v danom prípade krajský súd, vzhľadom na charakter spáchaného trestného činu, v zhode s tým, ako to urobil aj súd prvého stupňa, obžalovanému aj obmedzenie spočívajúce v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej Y. R. na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.